

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, सातौं तह, तथ्यांक अधिकृत वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम यस पाठ्यक्रम योजनालाई निम्न अनुसार दुई चरणमा विभाजन गरिएको छ :

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णांक : २००

द्वितीय चरण : (क) सामूहिक परीक्षण (Group Test)

पूर्णांक : १०

(ख) अन्तरवार्ता (Interview)

पूर्णांक : २५

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

पूर्णांक : २००

पत्र	विषय	खण्ड	पूर्णांक	उत्तीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न × अंक	समय
प्रथम	General Subject	खण्ड (क) General Awareness & General Reasoning Test	100	40	वस्तुगत (Objective) (MCQs)	50 × 1	1:30 Hrs
		खण्ड (ख) General Technical Subject				50 × 1	
द्वितीय	Technical Subject		100	40	विषयगत (Subjective)	छोटो उत्तर 4 × 5 लामो उत्तर 8 × 10	3 Hrs

द्वितीय चरण : सामूहिक परीक्षण (Group Test) र अन्तरवार्ता(Interview)

पूर्णांक : ३५

पत्र/विषय	पूर्णांक	उत्तीर्णांक	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	१०	-	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
अन्तरवार्ता (Interview)	२५	-	मौखिक (Oral)	-

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू (Multiple Choice Questions) को गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अंक कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अंक दिइने छैन र अंक कट्टा पनि गरिने छैन ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अंकका प्रश्नहरूको हकमा १० अंकको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- द्वितीय पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तर पुस्तिकाहरू हुनेछन । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तर पुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाइएका वा थप गरी संशोधन भई कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको सामूहिक परीक्षण र अन्तरवार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति : २०८१।१०।२९ गते देखि

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, सातौं तह, तथ्यांक अधिकृत वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा (Written Examination)

प्रथम पत्र : खण्ड (क) - (५०अंक)

General Awareness & General Reasoning Test

1. General Awareness and Contemporary Issues

(30 Marks)

- 1.1. Physical, socio-cultural and economic geography and demography of Nepal
- 1.2. Major natural resources of Nepal
- 1.3. Geographical diversity, climatic conditions and livelihood & lifestyle of people
- 1.4. Notable events and personalities, social, cultural and economic conditions in modern history of Nepal
- 1.5. National and Sudurpashchim Province current periodic plan
- 1.6. Information on sustainable development, environment, pollution, climate change, biodiversity, science and technology
- 1.7. Nepal's international affairs and general information on the UNO, SAARC & BIMSTEC
- 1.8. The Constitution of Nepal (From Part 1 to 5 and Schedules)
- 1.9. Governance system and Government (Federal, Provincial and Local)
- 1.10. Sudurpashchim Province Civil Service Act, 2079 and Regulation, 2081
- 1.11. Statistics Act, 2079 and Regulation, 2080
- 1.12. Functional scope of public services, Public Service charter
- 1.13. Sudurpashchim Province Good Governance Act, 2075
- 1.14. Local Government Operation Act, 2074
- 1.15. Concept, objective and importance of public policy
- 1.16. Fundamentals of management: planning, organizing, directing, controlling, coordinating, decision making, motivation and leadership
- 1.17. Government planning, budgeting and accounting system
- 1.18. Statistical function of Federal, Provincial and Local Government according to Constitution
- 1.19. Major events and current affairs of national and international importance

2. General Reasoning Test

(20 Marks)

2.1. Logical Reasoning (7 Marks)

Verbal Ability, Alphanumeric Series, Reasoning Analogies, Classification, Coding-Decoding, Order & Ranking, Distance & Directions, Analytical and Logical Reasoning, Assertion and Reason, Statement and Conclusion, Input/output, Venn- diagram

2.2. Numerical Reasoning (7 Marks)

Arithmetic Series, Analogy, Classification, Arithmetical Reasoning, Fraction, Percentage, Ratio, Average, Profit & Loss, Time & Work, Date & Calendar, Data Sufficiency, Data Interpretation & Data Verification

2.3. Spatial Reasoning (6 Marks)

Figure Series, Figure Analogy, Figure Classification, Figure Matrix, Pattern Completion, Embedded Images, Image Formation & Analysis, Mirror and Water Images, Cubes and Dices, Paper Folding & Cutting

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, सातौं तह, तथ्यांक अधिकृत वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : खण्ड (ख) - (५० अंक)

General Technical Subject

- 1. Probability and Distribution (3 Marks)**
 - 1.1. Basic properties of probability
 - 1.2. Addition rule of probability
 - 1.3. Independent and mutually exclusive events
 - 1.4. Conditional probability
 - 1.5. Multiplication rule of probability
- 2. Random Variables (7 Marks)**
 - 2.1. Notion of random variable
 - 2.2. Probability distribution
 - 2.3. Binomial, Poisson and Normal distribution
 - 2.4. Mathematical expectation
 - 2.5. Distribution of independent random variables
 - 2.6. Notion of likelihood function
- 3. Mathematics for Statistics (8 Marks)**
 - 3.1. Rates, Ratios and Proportion
 - 3.2. Number system
 - 3.3. Logarithm
 - 3.4. Permutation and combination
 - 3.5. Principle of least square
 - 3.6. Rank of a matrix
 - 3.7. Inverse of a matrix
 - 3.8. Quadratic forms
 - 3.9. Eigen values
- 4. Descriptive Statistics (7 Marks)**
 - 4.1. Measures of central tendency
 - 4.2. Measures of dispersion
 - 4.3. Measures of kurtosis
 - 4.4. Measures of skewness
 - 4.5. Measures of positional statistics: quartile, quintile, & decile
 - 4.6. Outliers and their consequences
- 5. Correlation and Regression (5 Marks)**
 - 5.1. Simple, partial and rank correlation
 - 5.2. Multiple correlation and coefficient of determination
 - 5.3. Simple and multiple regression
 - 5.4. Measures and tests of goodness of fit in regression
 - 5.5. Tests for normality in regression
 - 5.6. Logit models

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, सातौं तह, तथ्यांक अधिकृत वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 6. Estimation (2 Marks)**
- 6.1. Properties of a good estimator
 - 6.2. Methods of estimation
 - 6.3. Properties of maximum likelihood estimator
 - 6.4. Best linear unbiased estimator
 - 6.5. Interval estimation
- 7. Hypothesis Testing (3 Marks)**
- 7.1. Simple and composite hypothesis
 - 7.2. Type I and type II error
 - 7.3. Unbiased test
 - 7.4. Likelihood ratio test
 - 7.5. z, t, chi-square and F tests
 - 7.6. p value
- 8. Sampling Methods and Distributions (2 Marks)**
- 8.1. Simple random sampling
 - 8.2. Stratified random sampling
 - 8.3. Systematic sampling
 - 8.4. Standard errors
 - 8.5. Sampling distribution
 - 8.6. Distribution of sample mean
 - 8.7. Student's t and chi-square distribution
- 9. Time-series Analysis (1 Marks)**
- 9.1. Trends and seasonal & cyclical variations
 - 9.2. Autocorrelation and its test
 - 9.3. Forecasting
- 10. Economics (2 Marks)**
- 10.1. Endogenous and exogenous variables
 - 10.2. Absolute and relative change
 - 10.3. Concept of marginal and elasticity
 - 10.4. Consumption function, saving, capital formation and capital output ratio
 - 10.5. Cobb-Douglas production function
 - 10.6. Gini Coefficients
- 11. Data Collection and Processing Activities (2 Marks)**
- 11.1. Data gathering process
 - 11.2. Questionnaire design
 - 11.3. Methods and techniques of data summarization/analysis
 - 11.4. Errors in surveys and censuses: Control and measurement of errors
 - 11.5. Quality evaluation of data

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, सातौं तह, तथ्यांक अधिकृत वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

12. National Accounts Statistics of Nepal

(2 Marks)

- 12.1. System of National Accounts (SNA) – Importance and uses
- 12.2. Macro-economic aggregates – Nominal and Real GDP, GNI, Consumption, Saving

13. Population Statistics of Nepal

(2 Marks)

- 13.1. Major sources of population data
- 13.2. Population censuses of Nepal
- 13.3. Composition and distribution of population
- 13.4. Fertility, Mortality, Migration
- 13.5. Population growth and population projection

14. Price and Indexes

(2 Marks)

- 14.1. Wholesale price, retail price, producers price
- 14.2. Consumers Price Index (CPI)
- 14.3. Agricultural Production Index
- 14.4. Manufacturing Production Index
- 14.5. Manufacturing Producers Price Index

15. Human Development and Poverty Statistics

(2 Marks)

- 15.1. Latest HD status and poverty situation of Nepal
- 15.2. Sustainable Development Goals
- 15.3. Major sources of poverty statistics
- 15.4. Poverty measuring practices in Nepal
- 15.5. Nepal Living Standard Survey (NLSS)

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, तथ्यांक अधिकृत,
सातौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : Technical Subject

Section (A) – 20 Marks

1. Data Collection and Processing Activities

- 1.1. Data gathering process
- 1.2. Questionnaire design
- 1.3. Methods and techniques of data summarization/analysis
- 1.4. Errors in surveys and censuses: Control and measurement of errors
- 1.5. Quality evaluation of data
- 1.6. Data Integration

2. Sampling Methods and Distributions

- 2.1. Simple random sampling
- 2.2. Stratified random sampling
- 2.3. Systematic sampling
- 2.4. Cluster sampling
- 2.5. Standard errors
- 2.6. Sampling distribution
- 2.7. Distribution of sample mean
- 2.8. Student's t and chi-square distribution

3. Time-series Analysis

- 3.1. Components of time series
- 3.2. Autocorrelation and its test
- 3.3. Forecasting

Section (B) – 30 Marks

4. Economics

- 4.1. Endogenous and exogenous variables
- 4.2. Absolute and relative change
- 4.3. Concept of marginal and elasticity
- 4.4. Consumption function, saving, capital formation, capital output ratio
- 4.5. Cobb-Douglas production function

5. National Accounts Statistics of Nepal

- 5.1. System of National Accounts (SNA) – Importance and uses
- 5.2. Macro-economic aggregates – Nominal and Real GDP, GNI, Consumption, Saving

6. Price and Indexes

- 6.1. Wholesale price, retail price, producers price
- 6.2. Consumers Price index (CPI)
- 6.3. Agricultural Production Index

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तर्गत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, तथ्यांक अधिकृत, सातौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 6.4. Manufacturing Production Index
- 6.5. Manufacturing Producers Price Index

7. Public Finance, Money and Banking Statistics

- 7.1. Major sources of data
- 7.2. Revenue statistics
- 7.3. Money and banking statistics
- 7.4. BOP

Section (C) – 30 Marks

8. Agriculture, Fishery and Forestry Statistics of Nepal

- 8.1. Major sources of agricultural statistics
- 8.2. Agricultural censuses
- 8.3. Current agricultural statistics – importance and problems
- 8.4. Food balance sheet
- 8.5. Forestry statistics

9. Industry, Trade and Service Statistics of Nepal

- 9.1. Major sources of data
- 9.2. Censuses and surveys of manufacturing establishments
- 9.3. Internal and international trade statistics
- 9.4. Energy statistics
- 9.5. Irrigation and water statistics
- 9.6. Other establishment surveys

10. Statistical System of Nepal

- 10.1. National statistical system
- 10.2. Major statistical agencies
 - 10.2.1. National Statistics Office (NSO) and its role as a central statistical agency
 - 10.2.2. Ministries and other government agencies related to statistical activities
- 10.3. Statistical functions of Nepal Rastra Bank
- 10.4. Statistical functions of universities and Non-governmental organizations
- 10.5. Existing Statistical act and regulation
- 10.6. Coordination among Federal, Provincial and Local Government in statistical activity

11. Miscellaneous

- 11.1. Environment statistics
- 11.2. Tourism statistics
- 11.3. Gender statistics
- 11.4. Data services

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, तथ्यांक अधिकृत,
सातौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 11.5. Data bank
- 11.6. Electronic dissemination
- 11.7. Introductory GIS
- 11.8. Spatial data, digital data
- 11.9. Data Science
- 11.10. Statistical literacy
- 11.11. Principle of official statistics

Section (D) – 20 Marks

12. Human Development and Poverty Statistics

- 12.1. Latest HD status and poverty situation of Nepal
- 12.2. Sustainable Development Goals
- 12.3. Major sources of poverty statistics
- 12.4. Poverty measuring practices in Nepal
- 12.5. Nepal Living Standard Survey (NLSS)
- 12.6. Multidimensional Poverty of Nepal

13. Social Statistics

- 13.1. Major sources of social statistics
- 13.2. Health Indicators
- 13.3. GER, NER, and other educational statistics

14. Labor and Employment

- 14.1. Labor force, employment, underemployment, unemployment
- 14.2. Major sources of labor and employment statistics
- 14.3. Nepal Labor Force Surveys
- 14.4. ISIC, ISOC, NSOC
- 14.5. Child labor

15. Population Statistics of Nepal

- 15.1. Major sources of population data
- 15.2. Population censuses of Nepal
- 15.3. Composition and distribution of population
- 15.4. Fertility, Mortality, Migration
- 15.5. Population growth and population projection
- 15.6. Population dividend
- 15.7. Current population policy of Nepal

ΩΩΩ

प्रदेश लोक सेवा आयोग

सुदूरपश्चिम प्रदेश

प्रदेश निजामती सेवा तथा स्थानीय सरकारी सेवा अन्तरगत आर्थिक योजना तथा तथ्यांक सेवा, तथ्यांक समूह, तथ्यांक अधिकृत, सातौं तह वा सो सरह पदको खुला, अन्तर तह र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय चरण (Second Phase) : सामूहिक परीक्षण (Group Test) र अन्तरवार्ता (Interview)

सामूहिक परीक्षण (Group Test)

(१० अंक)

सामूहिक छलफल (Group Discussion)

यस प्रयोजनको लागि गरिने परीक्षण १० पूर्णाङ्क र ३० मिनेट अवधिको हुनेछ, जुन नेता विहिन सामूहिक छलफल (Leaderless Group Discussion) को रूपमा अवलम्बन गरिने छ। दिइएको प्रश्न वा Topic का विषयमा पालैपालोसंग निर्दिष्ट समय भित्र समूह बीच छलफल गर्दै प्रत्येक उम्मेदवारले व्यक्तिगत प्रस्तुति (Individual Presentation) गर्नु पर्नेछ।

सामूहिक छलफलमा दिइने नमुना प्रश्न वा Topic

उदाहरणको लागि - उर्जा संकट, गरीबी निवारण, बाली बीमा, सामाजिक सुरक्षा, खाद्य सुरक्षा, प्रतिभा पलायन, स्वास्थ्य बीमा, जलवायु परिवर्तन, आरक्षण जस्ता समसामयिक विषयबस्तुहरुबाट कुनै एक Topic दिइनेछ।

अन्तरवार्ता (Interview)

(२५ अंक)

मौखिक (Oral)

ΩΩ THE END ΩΩ